

Izrael története 3. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Az ókori Izrael története

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 12 kr.

Tantárgyai: 1.) Izrael története 1.

2.) Izrael története 2.

3.) Izrael története 3.

4.) Izrael története 4.

(3.) Tantárgy neve: Izrael története 3.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 80% elmélet, 20% gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás Féléves óraszám: nappali: 26 levelező: 8 Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): tematikus prezentációval kísért előadás	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium (szummatív szóbeli vizsga) A számonkérés anyaga: az órai előadások, a ppt-k képanyaga, a vonatkozó bibliai fejezetek és a kötelező irodalom ismerete. A vizsga a félév teljes anyagát lefedi, minden tágabb témakörből tartalmaz kérdéseket. A kollokviumi tételek elérhetőek a honlapon. https://www.sola.hu/download/segedanyagok/teologia/Izrael_tortenete_3/Izrael%20t%C3%B6rt%C3%A9nete%203%20-%20kollokviumi%20t%C3%A9telsor.pdf A szóbeli vizsga tételhúzással kezdődik. A felkészülésre minimum 15, maximum 30 perc áll rendelkezésre. A vizsga során a hallgatónak önállóan kell összefoglalnia a tételét kb. 10 percben. A felelet után más tételekből is lehetnek további kérdések, amelyekre a hallgatónak válaszolnia kell. A vizsgán Biblia használható, amit a főiskola biztosít. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a feleletet legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési és a felelési idő ugyanannyi, mint az első tételhúzás esetében. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A vizsgára való jelentkezés, a vizsga, (szükség esetén javítóvizsga, ismételt javító vizsga vagy érdemjegy javító vizsga) a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 50. és 50/A. §-a szerint történik.	
Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés.	
Az értékelés szempontjai: tartalmi/szakmai pontosság: az adott kérdésnél a releváns információk helyes felsorolása, a szakmai terminusok jelenléte és korrekt használata érthetőség: logikus gondolatmenet, strukturált előadásmód, összefüggések helyes magyarázata nyelvhelyesség: értelemzavaró nyelvi hibák elkerülése, kerek mondatok használata, választékos beszédstílus időkorlát betartása önálló felelet Minősítések és követelményszintek:	

Jeles (5): A hallgató önállóan adja elő feleletét. A tételben foglalt anyagrészt nagyon jól ismeri, helyesen használja a szakkifejezéseket. Választékosan fejezi ki magát és meggyőzően érvel. Az időkorlátot betartja.

Jó (4): A hallgató többé-kevésbé önállóan adja elő feleletét, néhány célzott oktatói kérdést kell csak feltenni. A helyes felelethez szükséges információk 80–90%-át felidézi, helyesen használja a szakkifejezéseket. Érthetően és jó nyelvhelyességgel kommunikál. Az utánakérdezések miatt max. 2–3 perccel csúszik ki a megadott időből.

Közepes (3): A hallgató csak részben tudja önállóan előadni a feleletét, több célzott oktatói kérdést kell feltenni. A szükséges információk kb. 70%-át elmondja, mindeközben többnyire helyesen használja a szakkifejezéseket. Érthetően kommunikál. Az utánakérdezések miatt kb. 5 perccel kicsúszhat a megadott időből.

Elégséges (2): A hallgató bizonytalanul adja elő feleletét, oktatói kérdésekkel irányítva azonban az információk 50–60%-át képes felidézni. A szakkifejezéseket sokszor hiányosan, vagy helytelenül használja. Érthetően (visszakérdezéssel javítható módon) kommunikál. Az utánakérdezések miatt 5–8 perccel kicsúszhat a megadott időből.

Elégtelen (1): A hallgató bizonytalanul, nagyon hiányosan adja elő feleletét, a célzott oktatói kérdésekre irányítva sem képes az információk legalább 50%-át felidézni. A szakkifejezéseket többségében hiányosan, vagy helytelenül használja. Alig érthetően és rossz nyelvhelyességgel kommunikál. Az utánakérdezések miatt akár több mint 10 perccel kicsúszik a megadott időből.

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): 3. félév

Előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): Izrael története 2.

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus anyaga és célja

A tantárgy célja az ószövetségi Izrael történetének feldolgozása az Ószövetség könyvei alapján. A féléves kurzus során a kettéosztott királyság korát vizsgáljuk. Az Ószövetség történeti könyvei alapján vázlatosan áttekintjük a korszak főbb bibliai eseményeit (alapvetően a bibliai uralkodókhoz kapcsolódóan), továbbá kitérünk szövegkritikai kérdésekre és a teológiai-etikai tanulságokra. Bemutatjuk a kapcsolódó teológiai és ókortörténeti vitákat, elméleteket, továbbá az ókori közel-keleti történelem néhány fontosabb eseményét. Az eseménytörténeten túl a tematika magában foglalja az Izraellel szomszédos korabeli közel-keleti társadalmak, és kultúrák bevezetés szintű bemutatását, valamint a legfontosabb kapcsolódó régészeti emlékek elemzését.

Témakörök:

- Kronológiai áttekintés: az időszámítás tudománya, a Biblia belső kronológiája, kronológiai problémák, párhuzamos kronológiák
- Az egységes zsidó királyság kettészakadása, Jeroboám uralkodása
- Roboám királysága és Sesonk hadjárata
- Az északi királyság története az Omri-dinasztia felemelkedéséig
- Az Omriditák kora
- Illés személye és vallásreformeri tevékenysége
- Az asszír birodalom felemelkedése és kapcsolata az északi országrésszel
- Az északi országrész története Akháb halálától az északi országrész pusztulásáig, az asszír fennhatóság fokozatai
- A déli királyság története Josafátig, Josafát reformkirálysága
- A déli királyság története Ezékiásig, Ezékiás reformkirálysága
- A déli királyság története Jósiásig, Jósiás reformkirálysága
- Az újbabiloni birodalom felemelkedése

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom

- Stramszki István-Nagy Viktória: *Izrael története*. Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzet, (bővített, átdolgozott kézirat), 2011.

Ajánlott irodalom

- Karasszon István: *Izrael története. A kezdetektől bar-Kochbáig*. Kréné Kiadó, Budapest, 2009. ISBN 9789639609617
- Miller, Maxwell – Hayes, John: *Az ókori Izrael és Júda története*. (Studia Orientalia 3), Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Piliscsaba, 2003. ISBN 9639296775
- Lawrence, Paul: *Bibliai kéziatlasz*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2016. ISBN 9789635582495
- Hodossy-Takács Előd: *Moáb: Egy vaskori nép Izrael szomszédjában*, Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2008. ISBN 9789639609846
- Thiele, R. Edwin: *The Mysterious Numbers of the Hebrew Kings*. (New Revised Edition). Kregel Publication, Grand Rapids, MI., 1994. ISBN 978-0825438257.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- Izrael ószövetségi történelmének (az adott félévben tárgyalt korszakának) átfogó ismeretét,
- beleértve a kortörténeti háttér és szokások alap szintű ismeretét is.
- Az eseménytörténeten túl eszmei és teológiai-etikai tanulságok ismerete.
- A kapcsolódó szakmai viták és az alapvető szakirodalom ismerete.

b) képességei

- Képes a szakterületéhez tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére és önálló feldolgozására.
- Képes arra, hogy akár élőszóban, akár írásban összefoglalja saját álláspontját, tudományos igénnyel érveljen mellette, vagy dialógusban, vitában vegyen részt.

c) attitűdje

- A tanult történetek feldolgozása és értelmezése által a reális énkép kialakítására és személyisége fejlesztésére törekszik.
- Meghallgatja, mérlegeli mások álláspontját, tiszteletben tartja az övétől eltérő vallási, lelkiismereti meggyőződést.
- A kurzus további célja a történelem-szemlélet fejlesztése és a történelmi-tudatosságra nevelés.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik egyéni felelősségtudattal, álláspontját körültekintően alakítja ki, hogy az másokat emberi méltóságukban ne sértsen,
- elutasít, nem alkalmaz érzelmi, vagy ideológiai jellegű manipulációt.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Prancz Zoltán tanszékvezető főiskolai tanár**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): **Nagy Viktória tanársegéd**